

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูร้อน

ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม พ.ศ. 2569

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ออกประกาศวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

สภาวะอากาศทั่วไป

ฤดูร้อนของประเทศไทยปีนี้ คาดว่า จะเริ่มช้ากว่าปกติ (ประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์) ซึ่งช้ากว่าปกติประมาณ 2 สัปดาห์ และจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม โดยลักษณะอากาศจะร้อนอบอ้าวเป็นระยะๆ สลับกับจะมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ในบางช่วง ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงได้ และจะมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบางวัน ส่วนมากช่วงเดือนเมษายนถึง เดือนพฤษภาคม โดยอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน 36 - 37 องศาเซลเซียส ซึ่งจะสูงกว่าค่าปกติ (ค่าปกติ 35.4 องศาเซลเซียส) และจะสูงกว่าปีที่ผ่านมาเล็กน้อย (ช่วงฤดูร้อนปี พ.ศ. 2568 อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 35.8 องศาเซลเซียส) ส่วนปริมาณฝนรวมเฉลี่ยจะต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ 30 - 40

อนึ่ง ในช่วงฤดูร้อนของทุกปี มักจะเกิดพายุฤดูร้อนในหลายพื้นที่ โดยจะมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และอาจมีลูกเห็บตกบางแห่ง ซึ่งสภาวะดังกล่าวก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนผลผลิตทางการเกษตรได้ ส่วนปริมาณฝนที่ตกนั้น อาจมีไม่เพียงพอกับความต้องการในหลายพื้นที่ ทั้งด้านอุปโภคและบริโภค รวมทั้งด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และวางแผนการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งเตรียมการป้องกันผลกระทบจากสภาวะดังกล่าว

ข้อควรระวังในช่วงฤดูร้อน

อัคคีภัยและไฟฟ้า ในช่วงฤดูร้อน ลักษณะอากาศจะเอื้ออำนวยต่อการเกิดอัคคีภัยและไฟฟ้า เกษตรกรควรระวังการเกิดเพลิงไหม้และไฟลุกลาม โดยหลีกเลี่ยงการจุดไฟ หากมีความจำเป็นต้องติดไฟควรดับให้สนิททุกครั้ง หลังเลิกใช้งาน และควรทำแนวกันไฟรอบพื้นที่การเกษตรและอาคารบ้านเรือนตลอดจนโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร

อากาศร้อนจัด ช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน จะมีอากาศร้อนถึงร้อนจัดต่อเนื่องเป็นเวลานาน อาจจะทำให้เกิดภัยและโรคที่มีสาเหตุมาจากอากาศร้อน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้ป่วย ผู้สูงอายุ และเด็ก สำหรับเกษตรกรควรหลีกเลี่ยงในการทำกิจกรรมกลางแจ้งและอยู่ในที่ซึ่งอุณหภูมิสูงๆเป็นเวลานาน

คำอธิบายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก)

ช่วงต้นและกลางเดือนมีนาคม อากาศจะอุ่นขึ้นและจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ โดยภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงกำลังอ่อน จากประเทศจีนยังคงแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ

สำหรับปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนเป็นระยะๆ ประกอบกับในบางช่วงจะมีลมตะวันออกเฉียงใต้หรือลมใต้พัดพาความชื้นจากทะเลอ่าวไทยเข้าปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวเกือบทั่วไป และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ โดยอุณหภูมิสูงสุด 42 – 43 องศาเซลเซียส ส่วนมากบริเวณภาคเหนือ และอาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นได้ในบางพื้นที่ โดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง รวมทั้งอาจมีลูกเห็บตกลงบางแห่ง สำหรับฝนที่ตกจะช่วยคลายความร้อนลงได้

ส่วนในช่วงปลายเดือนเมษายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝน ซึ่งบางพื้นที่จะยังคงมีอากาศร้อนอบอ้าวเป็นระยะๆ และมีอากาศร้อนจัดในบางวัน ประกอบกับจะมีลักษณะอากาศแปรปรวน ฝนฟ้าคะนองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากลมตะวันออกเฉียงใต้หรือลมใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยตอนบนจะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ภาคใต้ ช่วงเดือนมีนาคมถึงปลายเดือนเมษายน ลมตะวันออกเฉียงใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้จะพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้เกือบตลอดช่วง ทำให้มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 20 - 30 ของพื้นที่ ส่วนบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนพฤษภาคม จะมีฝนตกเพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันตก โดยจะมีฝนร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับจะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และมีฝนตกหนักมากในบางแห่ง อนึ่ง คลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันจะมีกำลังแรงขึ้น บางช่วงจะมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร ส่วนอ่าวไทยจะมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันและภาคใต้

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสภาพอากาศอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป และมีอากาศร้อนจัดหลายพื้นที่ในบางช่วง แต่จะมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่เป็นระยะๆ รวมทั้งอาจมีลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกในบางแห่ง ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงได้ **สำหรับอุณหภูมิสูงสุด 41.0 – 43.0 องศาเซลเซียส** บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ หนองคาย เลย อุตรธานี สกลนคร หนองบัวลำภู มุกดาหาร ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา อุบลราชธานี บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ

ภาคกลางและภาคตะวันออก จะมีอากาศร้อนอบอ้าวเกือบทั่วไป กับมีอากาศร้อนจัดหลายพื้นที่ในบางช่วง ส่วนมากทางตอนบนของภาค แต่จะมีฝนฟ้าคะนองเป็นระยะๆ รวมทั้งอาจมีลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกในบางแห่ง ซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงได้ **สำหรับอุณหภูมิสูงสุด 40.0 – 42.0 องศาเซลเซียส** บริเวณจังหวัด นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว

ภาคใต้ ช่วงเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน จะมีอากาศร้อนในหลายพื้นที่ ส่วนมากทางตอนบนของภาค กับจะมีฝนตกร้อยละ 20 - 30 ของพื้นที่ คลื่นลมในทะเลจะมีคลื่นสูง 1 เมตร จากนั้น จะมีฝนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะฝั่ง

ตะวันตกจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 – 80 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักถึงหนักมากบางแห่งและคลื่นลมในทะเลอันดามันมีกำลังแรงขึ้น บางช่วงจะมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร สำหรับอุณหภูมิสูงสุด 37.0 – 39.0 องศาเซลเซียส บริเวณจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ยะลา ปัตตานี ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

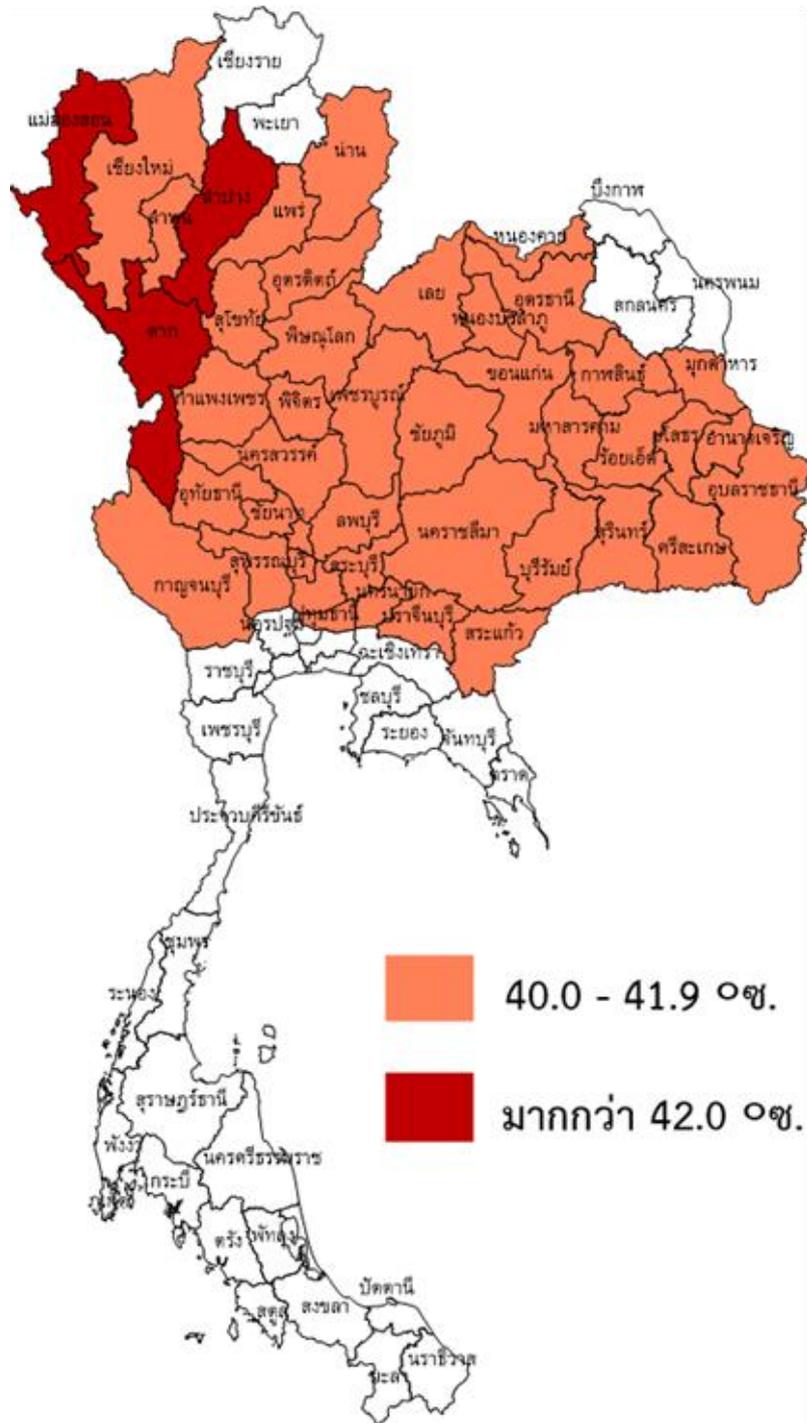
คาดหมายอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)ตามภาคต่างๆของประเทศไทยช่วงฤดูร้อนปีนี้

ภาค	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม(ปี๋ครั้งแรก)
เหนือ	35-37	36-38	35-37
ตะวันออกเฉียงเหนือ	34-36	35-37	34-36
กลาง	36-38	36-38	35-37
ตะวันออก	33-35	33-35	33-35
ใต้ฝั่งตะวันออก	32-34	33-35	33-35
ใต้ฝั่งตะวันตก	33-35	33-35	32-34

คาดหมายปริมาณฝน(มิลลิเมตร)ของประเทศไทยช่วงฤดูร้อนปีนี้

ภาค	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม(ปี๋ครั้งแรก)
เหนือ	15-30	40-60	70-100
ตะวันออกเฉียงเหนือ	20-40	50-80	70-100
กลาง	15-30	30-50	60-90
ตะวันออก	40-60	60-90	80-110
ใต้ฝั่งตะวันออก	40-60	50-80	60-90
ใต้ฝั่งตะวันตก	60-90	110-150	130-170

บริเวณจังหวัดที่มีโอกาสเกิดอากาศร้อนจัดในบางช่วง
โดยเฉพาะตั้งแต่เดือนเมษายน - กลางเดือนพฤษภาคม 2569

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อการเกษตรในช่วงฤดูร้อน

ในช่วงต้นฤดูร้อนสภาพอากาศจะเปลี่ยนแปลง โดยอุณหภูมิกลางวันและกลางคืนจะแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะบริเวณประเทศไทยตอนบน เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย สำหรับในตอนกลางวันจะมีแดดจัด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน หากมีความจำเป็นต้องทำงานในที่โล่งแจ้ง ควรสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเพื่อป้องกันผิวไหม้เกรียม และควรดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ สำหรับในช่วงฤดูร้อนเชื้อโรคต่างๆ จะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินอาหาร โดยรับประทานอาหารที่สะอาดและปรุงสุกใหม่ รวมทั้งน้ำดื่มที่สะอาด ส่วนสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่การเกษตร และอาคารบ้านเรือนตลอดจนโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟ หากมีความจำเป็นต้องติดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลาม และควั่นไฟอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยเฉพาะบริเวณใกล้ถนนหนทาง ควั่นไฟจะทำให้ทัศนวิสัยลดลง โดยเฉพาะบริเวณใกล้ถนนหนทางเป็นอุปสรรคต่อการสัญจร ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ส่วนปริมาณและการกระจายของฝนที่มีน้อย พื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อย เช่น พืชตระกูลถั่วและพืชผัก รวมทั้งควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด โดยให้น้ำพืชครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง และควรให้น้ำพืชในช่วงเย็นและค่ำ เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำ หรือให้น้ำพืชแบบมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระบบน้ำหยด ก็จะประหยัดน้ำลงได้ รวมทั้งวางแผนการใช้น้ำที่มีอยู่ให้เหมาะสม เพื่อจะได้มีน้ำใช้ในช่วงแล้ง สำหรับปริมาณน้ำระเหยที่มีมากประกอบกับปริมาณฝนที่ตกมีน้อย ทำให้ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสม หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชเหี่ยวเฉา(หากพืชได้รับน้ำในภายหลังก็จะสามารถฟื้นตัวขึ้นมาได้) ผลผลิตลดลง และต่อคุณภาพ ถ้าพืชขาดน้ำเป็นเวลานานทำให้พืชเหี่ยวเฉาถาวร(แม้พืชได้รับน้ำในภายหลังก็จะไม่สามารถฟื้นตัวขึ้นมาได้)ทำให้ต้นพืชตาย สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืช และโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน อนึ่ง ในช่วงที่อากาศร้อนถึงร้อนจัดอาจเกิดพายุฤดูร้อน โดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้ง และไม่ควรเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่ และป้ายโฆษณาสูงๆ ขณะฝนฟ้าคะนอง ส่วนฝนที่ตกจะทำให้อุณหภูมิลดลงและคลายความร้อนอบอ้าวลงไปได้บ้าง สำหรับภาคใต้สภาพอากาศจะไม่ร้อนมาก เนื่องจากมีทะเลขนานทั้งสองด้าน แต่ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย เกษตรกรควรดูแลให้น้ำพืชอย่างเหมาะสม ส่วนในบางช่วงจะมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าวไว้ด้วย

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงในช่วงฤดูร้อน

สำหรับในระยะต้นฤดูร้อนอากาศจะแปรปรวน โดยอุณหภูมิกลางวันและกลางคืนจะแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกรควรดูแลอุณหภูมิภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอ และเป็นโรคได้ง่าย และควรหมั่นสังเกตสัตว์เลี้ยง หากพบสัตว์ที่ป่วยควรรีบแยกออกจากกลุ่มแล้วทำการรักษาเพื่อป้องกันเชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสเกษตรกรควรสวมถุงมือยางและสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันให้มิดชิดทุกครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย สำหรับสภาพอากาศที่ร้อนในตอนกลางวัน เกษตรกรควรลดอุณหภูมิภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โดยดูแลโรงเรือนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวกทั้งในแนวตั้งและในแนวนอน โดยอาจติดตั้งพัดลมเป่าและดูดอากาศทั้งแนวตั้งและแนวนอน เพื่อช่วยระบายอากาศในโรงเรือน แต่ไม่ควรเปิดพัดลมจ่อสัตว์เลี้ยงโดยตรง เพราะสัตว์ไม่มีต่อมเหงื่อ หากใช้พลังงานแสงอาทิตย์ก็จะช่วยลดค่าไฟฟ้าลงได้ หรืออาจออกแบบโรงเรือนให้อากาศที่ร้อนลอยตัวขึ้นด้านบนแล้วลอยออกไป อากาศที่เย็นกว่าจะเข้ามาแทนที่ ก็จะลดอุณหภูมิในโรงเรือนลงได้ หรือหากมีน้ำเพียงพออาจฉีดน้ำบริเวณหลังคาโรงเรือน หรือฉีดพ่นน้ำเป็นฝอยบริเวณโรงเรือน ถ้ามีน้ำน้อยอาจนำวัสดุอุ้มน้ำชุบน้ำแล้วนำไปไว้ในโรงเรือน เนื่องจากน้ำที่ระเหยจะนำพาความร้อนออกไป ด้วยทำให้อุณหภูมิลดลง ก็จะช่วยลดอุณหภูมิภายในโรงเรือนลงได้ นอกจากนี้ควรเพิ่มปริมาณน้ำกินสำหรับสัตว์ เนื่องจากในช่วงฤดูร้อนปริมาณน้ำระเหยจะมาก และสัตว์เลี้ยงมีความต้องการน้ำมากขึ้น สำหรับสัตว์ที่เลี้ยงนอกโรงเรือน ควรจัดให้มีร่มเงาเพียงพอต่อการหลบแดด รวมทั้งควรดูแลอาหารและน้ำให้สะอาด โดยควรเปลี่ยนถ่ายบ่อยๆ อย่าให้มีเศษอาหาร หรืออุจจาระสัตว์ปนอยู่ในน้ำ เพื่อป้องกันเชื้อโรคแพร่ไปสู่สัตว์ตัวอื่นๆ สำหรับช่วงที่มีอากาศร้อนถึงร้อนจัดบางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกในบางพื้นที่ เกษตรกรควรดูแลโรงเรือนให้มั่นคงแข็งแรง และไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฝนฟ้าคะนอง นอกจากนี้ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่มักเกิดในช่วงฤดูร้อนให้กับสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะโรคพิษสุนัขบ้า อนึ่ง ในช่วงฤดูร้อนสภาพอากาศจะแห้ง เศษวัสดุทางการเกษตรต่างๆ จะง่ายต่อการติดไฟซึ่งส่งผลต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่าย เกษตรกรควรทำแนวกันไฟรอบบริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์ เพื่อป้องกันอัคคีภัยและไฟป่า อนึ่ง ในช่วงปลายฤดูร้อนบางพื้นที่อาจมีฝนตก เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการรองรับน้ำฝนแรกมาให้สัตว์บริโภค แต่ควรนำไปใช้ในทางการเพาะปลูกแทน เนื่องจากฝนจะชะล้างฝุ่นละอองและสิ่งสกปรกบนหลังคาและในอากาศปะปนลงมากับน้ำฝน

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์น้ำในช่วงฤดูร้อน

ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำ ในช่วงฤดูร้อนปริมาณน้ำระเหยมีมากทำให้น้ำที่มีอยู่ในบ่อเลี้ยงลดลง ส่งผลให้สภาพน้ำเปลี่ยน ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยงควรดูแลสภาพน้ำให้เหมาะสมกับชนิดของสัตว์น้ำที่เลี้ยง และดูแลจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีอยู่ หากปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้สัตว์น้ำอยู่กันอย่างแออัด ส่งผลให้สัตว์น้ำเครียด อ่อนแอ และเป็นโรคได้ง่าย สำหรับบางช่วงอาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำฝนที่ตกบนดินไหลลงบ่อเลี้ยงโดยตรง เพราะจะทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน สัตว์น้ำอาจปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอ และเป็นโรคได้ง่าย แต่ควรเก็บน้ำในบ่อพักก่อนปล่อยลงสู่บ่อเลี้ยงในภายหลัง และหลังจากฝนตกควรเปิดเครื่องตีน้ำเพื่อให้น้ำรวมกันเป็นเนื้อเดียวกัน ป้องกันน้ำในระดับบนและระดับล่างแยกชั้น นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเข้าสู่บ่อเลี้ยงโดยตรง และไม่ควรเคลื่อนย้ายสัตว์น้ำ เพราะจะทำให้สัตว์น้ำเครียด รวมทั้งควรทำร่มเงาให้กับสัตว์น้ำโดยเฉพาะบ่ออนุบาล อนึ่ง ผู้ที่เลี้ยงปลาหากอุณหภูมิในน้ำสูงเกิน 32-34 องศาเซลเซียส เกษตรกรควรลดปริมาณอาหารลง 20-50% เพื่อป้องกันอาหารไม่ย่อยและน้ำเน่าเสีย สำหรับในช่วงกลางวันที่มีอุณหภูมิสูง ออกซิเจนในน้ำจะระเหยออกจากน้ำได้มาก เกษตรกรควรเปิดเครื่องตีน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำ และหากเลี้ยงปลาแบบหนาแน่น ควรเปิดเครื่องตีน้ำในช่วงกลางคืนด้วย สำหรับโรคที่ควรเฝ้าระวังในช่วงหน้าร้อน ได้แก่ โรคที่เกิดจากปรสิต เช่น เห็บระฆัง ปลิงใส เห็บปลา เหาปลา และหมัดปลา เป็นต้น และโรคที่เกิดจากแบคทีเรีย ซึ่งพบและอาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำทั่วไป แต่จะเข้าทำอันตรายสัตว์น้ำเมื่อ สัตว์น้ำอ่อนแอและสามารถแพร่กระจายได้รวดเร็ว นอกจากนี้ควรเฝ้าระวังและสังเกตอาการผิดปกติของปลา เช่น ปลาไม่กินอาหาร ปลาลอยหัวสูบอากาศ หรือปลาทายจำนวนมาก ควรรีบแก้ไข นอกจากนี้ผู้ที่เลี้ยงปลาในกระชัง ในช่วงฤดูร้อนระดับน้ำจะลดลง เกษตรกรควรเคลื่อนย้ายกระชังลงไปในที่ซึ่งมีน้ำลึกกว่าเดิม และทำร่มเงาให้สัตว์น้ำบริเวณกระชัง สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนตกทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาจากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผลในช่วงฤดูร้อน

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศแห้ง ชาวสวนผลไม้ควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรมผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ส่วนไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตทางผล เกษตรกรควรดูแลให้น้ำอย่างเหมาะสม ถ้าได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ถ้าขาดน้ำจะทำให้ผลร่วงหล่น ผลผลิตเสียหาย ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายสูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต เกษตรกรควรดูแลให้น้ำอย่างเหมาะสม หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายได้ อนึ่ง ในช่วงฤดูร้อนปริมาณน้ำระเหยจะมีมาก เกษตรกรจึงควรคลุมดินบริเวณโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมจนชิดโคนต้นมากเกินไปเพราะอาจทำให้เชื้อโรคและศัตรูพืชจากวัสดุที่ใช้คลุมดินลุกลามเข้าสู่ต้นพืชได้ สำหรับในบางช่วงอาจเกิดพายุฤดูร้อนโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนอง และลมกระโชกแรง เกษตรกรควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้มั่นคงและแข็งแรง โดยเฉพาะไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตทางผล ลมที่แรงจะทำให้ผลร่วงหล่นก่อนกำหนด กิ่งฉีกหัก และลำต้นโค่นล้มได้ และหากต้องการป้องกันความเสียหายจากลมแบบยั่งยืนกว่า ควรปลูกพืชอื่นเป็นแนวกันลมบริเวณริมสวน หรือในทิศที่มีลมแรงพัดเข้ามาสู่พื้นที่เพาะปลูกก็จะช่วยลดความแรงของลมลงไปได้ สำหรับในช่วงอุณหภูมิสูงสุดอาจสูงมากจนมีอากาศร้อนจัด ซึ่งอุณหภูมิอากาศที่สูงเกิน 40 องศาเซลเซียส อาจมีผลกระทบต่อกลไกภายในของพืช โดยใบพืชจะไหม้(ซึ่งไม่ได้เกิดจากการขาดน้ำ ขาดธาตุอาหาร หรือเป็นโรค) เกษตรกรควรลดอุณหภูมิภายในแปลงปลูก โดยอาจฉีดน้ำเป็นฝอยในบริเวณพื้นที่เพาะปลูก หรือนำวัสดุฉนวนน้ำขุ่นน้ำแล้วนำไปวางไว้ในบริเวณพื้นที่เพาะปลูกก็จะช่วยลดอุณหภูมิลงไปได้ เพราะเมื่อน้ำระเหยจะเอาความร้อนออกไปด้วยทำให้ระบบรอบข้างลดลง นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบสวน เพื่อป้องกันไฟลุกลามเข้ามาในสวนผลไม้

สำหรับภาคใต้อุณหภูมิจะไม่สูงมากเนื่องจากมีทะเลขนานทั้งสองด้าน แต่สภาพอากาศที่แห้งทำให้น้ำระเหยได้มาก ประกอบกับปริมาณฝนที่ตกมีน้อย ส่งผลให้ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรจึงควรให้น้ำแก่พืชที่อยู่ในระยะเจริญเติบโตอย่างเหมาะสม หากขาดน้ำจะทำให้ต้นพืชเหี่ยวเฉา(ถ้าพืชได้รับน้ำในระยะต่อมาภายหลัง ต้นพืชสามารถฟื้นขึ้นมาได้) ถ้าขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชเหี่ยวเฉาถาวร(แม้พืชจะได้รับน้ำในภายหลัง ต้นพืชก็ไม่สามารถฟื้นขึ้นมาได้)และต้นพืชตายได้ ส่วนไม้ผลที่ออกดอกในช่วงฤดูร้อน เช่น ทุเรียน เงาะ และมังคุด เป็นต้น เกษตรกรควรให้น้ำรองจนเห็นดอกชัดเจนแล้วจึงค่อยลงมือให้น้ำโดยให้ในปริมาณที่น้อยก่อนแล้วค่อยเพิ่มปริมาณขึ้น สำหรับพืชที่ปลูกใหม่ในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมา เกษตรกรควรทำร่มเงาให้แก่ต้นพืช เพื่อลดความเข้มของแสง ลดอุณหภูมิบริเวณต้นพืช และลดการคายระเหยน้ำ นอกจากนี้ควรคลุมดินด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน สำหรับสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ย และไรชนิดต่างๆ โดยศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ สำหรับในช่วงที่อากาศร้อนถึงร้อนจัด อาจเกิดพายุฤดูร้อนโดยมีลักษณะฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง เกษตรกรควรผูกยึดลำต้นและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้มั่นคงแข็งแรง เพื่อป้องกันกิ่งฉีกหัก และลำต้นโค่นล้ม เมื่อมีลมแรง

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟในช่วงฤดูร้อน

สำหรับเกษตรกรที่ปลูกกาแฟบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงฤดูร้อนอากาศจะแห้ง ดังนั้นจึงควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอยเขียว และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอดอ่อน และกิ่งอ่อน ทำให้ส่วนที่อ่อนของพืชเสียหาย ใบและยอดหงิกงอ และใบหลุดร่วง ต้นชะงักการเจริญเติบโต การผลิตดอกออกผลลดลง นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันโรคใบจุด ซึ่งโรคดังกล่าวสามารถเกิดได้ในทุกฤดูแต่จะพบมากในช่วงแล้ง ซึ่งจะทำให้ใบร่วงหล่น ผลเน่าและมีสีดำ เหี่ยวยุบ ผลร่วงก่อนสุก สำหรับในช่วงฤดูร้อนปริมาณน้ำระเหยมีมาก เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน สงวนความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน สำหรับการคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟจะช่วยให้ต้นกาแฟไม่ทรุดโทรม เนื่องจากการขาดความชื้น และยังเป็น การป้องกันวัชพืชที่จะงอกในแปลงปลูก โดยเฉพาะกาแฟที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต ทรงพุ่มยังไม่ชิดกัน และยังเป็น การป้องกันดินพังทลายเมื่อมีฝนตก แต่ไม่ควรคลุมดินชิดโคนต้นกาแฟเกินไป เพราะจะทำให้เชื้อโรคและศัตรูพืชในวัสดุคลุมดินลุกลามมาสู่ต้นกาแฟได้ โดยควรคลุมดินให้ห่างจากโคนต้นกาแฟ 10-20 เซนติเมตรและคลุมให้มีความกว้างประมาณ 1 เมตร ความหนาไม่ต่ำกว่า 10 เซนติเมตร หรืออาจเลือกปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วลิสงเถา ถั่วบราซิล หรือคาโลโปโกเนียม เพื่อช่วยควบคุมวัชพืช รักษาความชื้นในดิน และบำรุงดิน รวมทั้งควรเก็บกวาดใบและกิ่งที่เป็นโรคหรือศัตรูพืชทำลายไปกำจัด โดยเผาหรือฝังให้ลึก เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช นอกจากนี้ควรปลูกไม้บังร่มเงา เช่น สะตอ แคบ้าน ขี้เหล็ก กระถินยักษ์ ซิลเวอร์โอ๊ก และถั่วทะเล เป็นต้น ซึ่งจะช่วยลดความเข้มของแสง ลดอุณหภูมิอากาศ และอุณหภูมิดิน ตลอดจนลดแรงปะทะของลม ทำให้กาแฟมีผลผลิตสม่ำเสมอ ผลผลิตคุณภาพสูง ต้นไม้โตรม มีอายุยืนยาว และใบของต้นไม้ที่บังร่มเงาซึ่งร่วงหล่นสามารถนำมาคลุมดินและเป็นปุ๋ยได้ และยังมีผลผลิตเสริมรายได้

ส่วนภาคใต้ เกษตรกรที่ปลูกกาแฟ ในช่วงฤดูร้อนอากาศจะแห้ง ดังนั้นจึงควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอยเขียว และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนที่อ่อนของพืช ทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโต ชาวสวนควรหมั่นสำรวจสวน ตลอดจนตัดแต่งกิ่งและใบหรือส่วนที่เป็นโรค และนำไปทำลาย นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันโรคใบจุด สำหรับในช่วงฤดูร้อนปริมาณน้ำระเหยมีมาก เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน สงวนความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมดินชิดโคนต้นกาแฟเกินไป เพราะจะทำให้เชื้อโรคและศัตรูพืชในวัสดุคลุมดินลุกลามมาสู่ต้นกาแฟได้ หรืออาจเลือกปลูกพืชตระกูลถั่ว เพื่อช่วยควบคุมวัชพืช รักษาความชื้นในดิน และบำรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน รวมทั้งควรเก็บกวาดใบและกิ่งที่เป็นโรคหรือศัตรูพืชทำลายไปกำจัด เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช นอกจากนี้ควรปลูกไม้บังร่มเงา ซึ่งจะช่วยลดความเข้มของแสง ลดอุณหภูมิอากาศ และอุณหภูมิดิน ตลอดจนลดแรงปะทะของลม และใบของต้นไม้ที่บังร่มเงาซึ่งร่วงหล่นสามารถนำมาคลุมดินและเป็นปุ๋ยได้ และยังมีผลผลิตเสริมรายได้

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่ออย่างพาราในช่วงฤดูร้อน

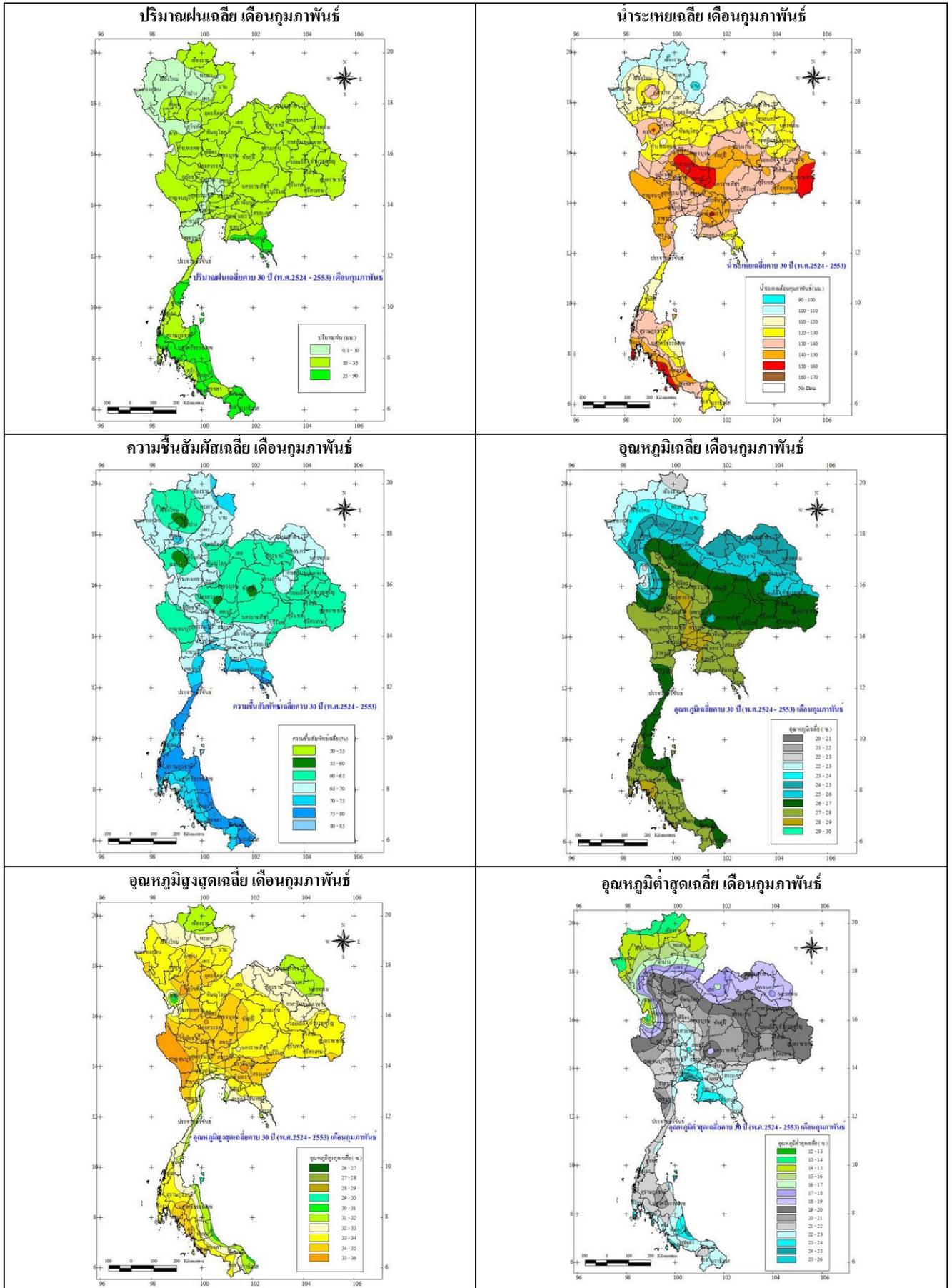
เกษตรกรที่ปลูกยางพารา สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบน เนื่องจากในช่วงฤดูร้อนสภาพอากาศจะร้อนและแห้ง ชาวสวนควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยในบริเวณสวนยางพารา โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูกและโรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร โดยไถหรือขุดถากวัชพืชเป็นแนวกว้างประมาณ 3 เมตร และหลีกเลี่ยงการจุดไฟในบริเวณสวนหากมีความจำเป็นต้องติดไฟเพื่อใช้งานควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเสร็จภารกิจ เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนเป็นอัคคีภัย สำหรับยางพาราที่ปลูกใหม่หรือยังต้นอ่อน ระบบรากยังไม่สมบูรณ์ และรากยังไม่ลึกจึงไม่สามารถดูดน้ำในดินระดับลึกขึ้นมาใช้ได้ ประกอบกับในช่วงฤดูร้อนจะมีแดดจัดและปริมาณฝนที่ตกมีน้อย ทำให้ปริมาณความชื้นในดินลดลง ซึ่งอาจทำให้ต้นยางแห้งตายได้ เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณโคนต้นยางด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น และกำจัดวัชพืช เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นยางพารา รวมทั้งควรตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมกับลำต้น เพื่อช่วยลดแรงปะทะของลม และเป็นการลดการดึงเอาธาตุอาหารที่สะสมไว้ในลำต้นมาใช้ นอกจากนี้ไม่ควรใส่ปุ๋ยในช่วงแล้งเพราะจะเป็นการกระตุ้นให้ยางพาราแตกใบอ่อน ซึ่งต้นที่มีน้ำไม่พอจะทำให้ยางพาราเหี่ยวและตายได้ และปุ๋ยที่ใส่จะดึงความชื้นจากดินมาละลายปุ๋ย ทำให้ต้นยางเกิดอาการขาดน้ำได้

สำหรับภาคใต้ เนื่องจากในช่วงฤดูร้อนอากาศจะร้อนและแห้ง ซึ่งเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรต่างๆจะแห้งเอื้อต่อการติดไฟได้ง่าย ชาวสวนยางพาราควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยในบริเวณสวน โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และโรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร โดยไถหรือขุดถากวัชพืชเป็นแนวกว้างประมาณ 3 เมตร และหลีกเลี่ยงการจุดไฟในบริเวณสวนหากมีความจำเป็นต้องติดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลาม สำหรับยางพาราที่ปลูกใหม่ ชาวสวนควรคลุมดินบริเวณโคนต้นด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เนื่องจากยังต้นอ่อนระบบรากยังไม่สมบูรณ์ รากยังไม่ลึก ไม่สามารถดูดน้ำในดินระดับลึกมาใช้ได้ ประกอบกับในช่วงฤดูร้อนจะมีแดดจัด ปริมาณฝนมีน้อย ส่งผลให้ปริมาณความชื้นในดินลดลง ซึ่งอาจทำให้ต้นยางแห้งตาย นอกจากนี้ควรกำจัดวัชพืช เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นยางพารา รวมทั้งควรตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม เพื่อช่วยลดแรงปะทะของลม และเป็นการลดการดึงเอาธาตุอาหารที่สะสมไว้ในลำต้นมาใช้ นอกจากนี้ไม่ควรใส่ปุ๋ยในช่วงแล้งเพราะจะเป็นการกระตุ้นให้ยางพาราแตกใบอ่อน โดยต้นที่มีน้ำไม่พอจะทำให้ยางพาราเหี่ยวและตายได้ และปุ๋ยที่ใส่จะดึงความชื้นจากดินมาละลายปุ๋ย ทำให้ต้นยางเกิดอาการขาดน้ำได้

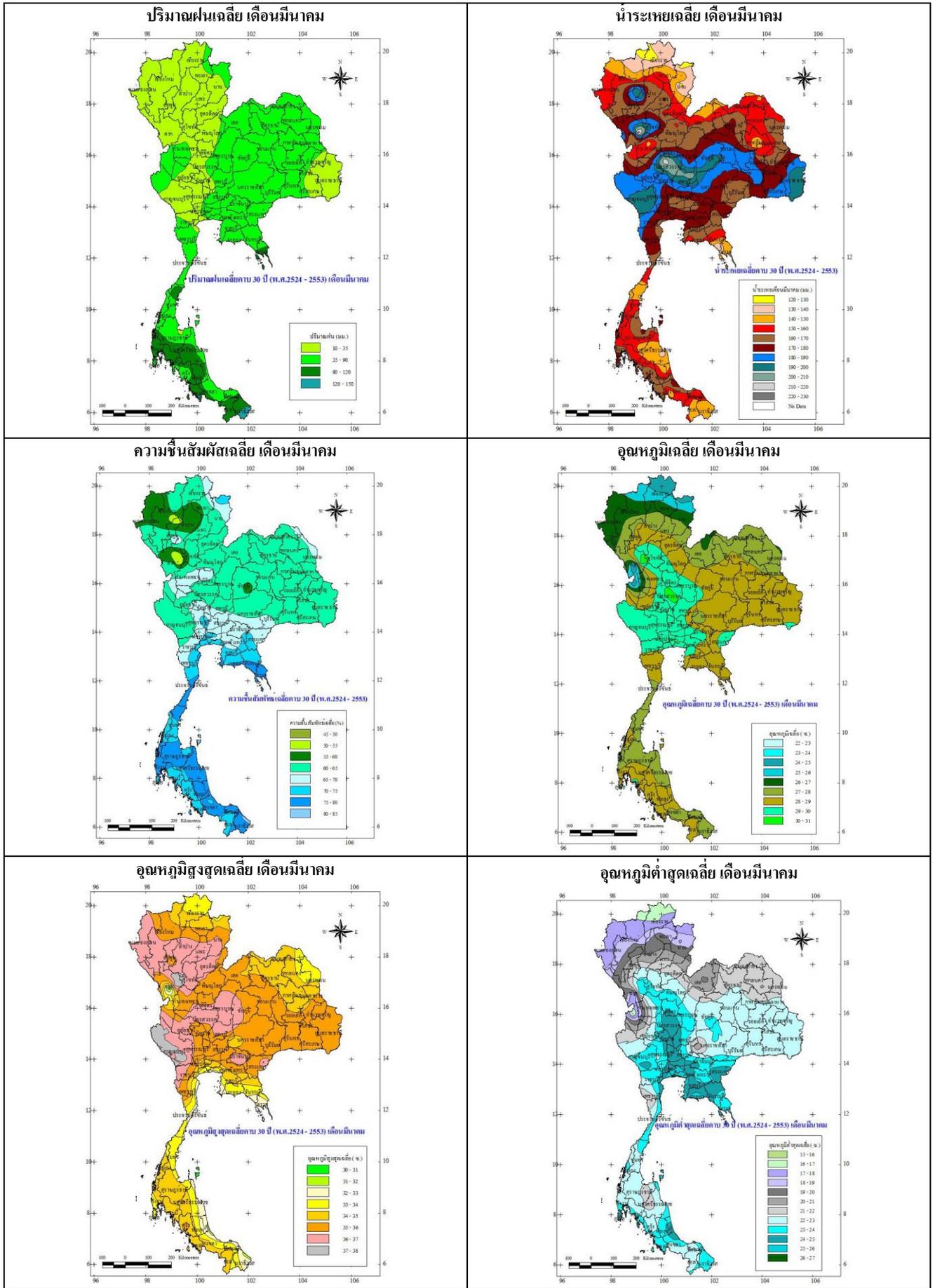
สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักในช่วงฤดูร้อน

สำหรับในช่วงฤดูร้อนจะมีแสงแดดจัด อุณหภูมิอากาศที่สูงส่งผลให้อุณหภูมิดินสูงขึ้นโดยเฉพาะบริเวณผิวดิน สำหรับพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ซึ่งมีระบบรากที่ตื้น เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืชและโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดอัตราการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อย แต่ปริมาณน้ำระเหยมีมากทำให้ความชื้นในดินลดลง เกษตรกรจึงควรให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอ โดยช่วงที่พืชต้องการน้ำมากที่สุดคือช่วงที่พืชผลิดอกออกผล หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชเหี่ยวเฉา ส่งผลให้ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ถ้าพืชขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตาย สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง อนึ่ง สภาพอากาศที่แห้งเหมาะแก่การระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไร ชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม การผลิดอกออกผลลดลง ดังนั้นเกษตรกรจึงควรหมั่นสังเกตบริเวณแปลงปลูกพืช หากพบศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัดและควบคุมการระบาด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งจะทำได้ยากต่อการควบคุม สำหรับในบางช่วงอาจเกิดพายุฤดูร้อน โดยจะมีลักษณะฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตก เกษตรกรที่ตากผลผลิตทางการเกษตรไว้กลางแจ้งควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และอาจทำให้ผลผลิตเปียกชื้นได้ สำหรับพืชที่ปลูกใหม่และพืชต้นอ่อน เกษตรกรควรพรางแสงให้กับต้นพืชดังกล่าว เพื่อลดความเข้มของแสง และความร้อน รวมทั้งลดการคายระเหยของน้ำ ป้องกันต้นพืชเหี่ยวเฉา นอกจากนี้เกษตรกรควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด โดยให้น้ำพืชอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาจให้น้ำพืชด้วยระบบน้ำหยด หรือให้น้ำครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง หรืออาจให้น้ำพืชในช่วงเย็นและค่ำ เพื่อลดอัตราการสูญเสียน้ำจากการระเหย รวมทั้งควรพรวนดินทำให้ดินร่วนซุย ซึ่งดินที่โปร่งจะมีช่องว่างในเนื้อดิน และสามารถดูดซับน้ำไว้ได้มาก ทำให้น้ำซึมลงในดินในระดับที่ลึกกว่าปกติ สำหรับพืชที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต เกษตรกรควรตัดแต่งกิ่ง โดยเฉพาะกิ่งที่ไม่มีความจำเป็น เพื่อลดการคายน้ำ รวมทั้งกำจัดใบที่เป็นโรคและศัตรูพืชทำลาย และนำไปเผาหรือฝังให้ลึกเพื่อตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช สำหรับการใส่ปุ๋ยควรหลีกเลี่ยงการให้ปุ๋ยเม็ด เพราะหากปุ๋ยติดค้างอยู่ที่ใบและยอด จะทำให้เกิดอาการใบไหม้ได้ ส่วนการให้ปุ๋ยทางใบ ไม่ควรฉีดพ่นในขณะที่อากาศร้อนจัด เนื่องจากในช่วงที่อากาศร้อน ปากใบพืชจะปิดเพื่อลดการคายน้ำ ปุ๋ยที่ฉีดไปจะไม่ได้ประโยชน์เต็มที่ ส่วนการให้น้ำพืชควรรดน้ำรอบโคนต้นพืชให้ชุ่มและรดพุ่มและใบเพื่อให้ใบพืชซึมซับน้ำและลดการคายน้ำของพืชด้วย

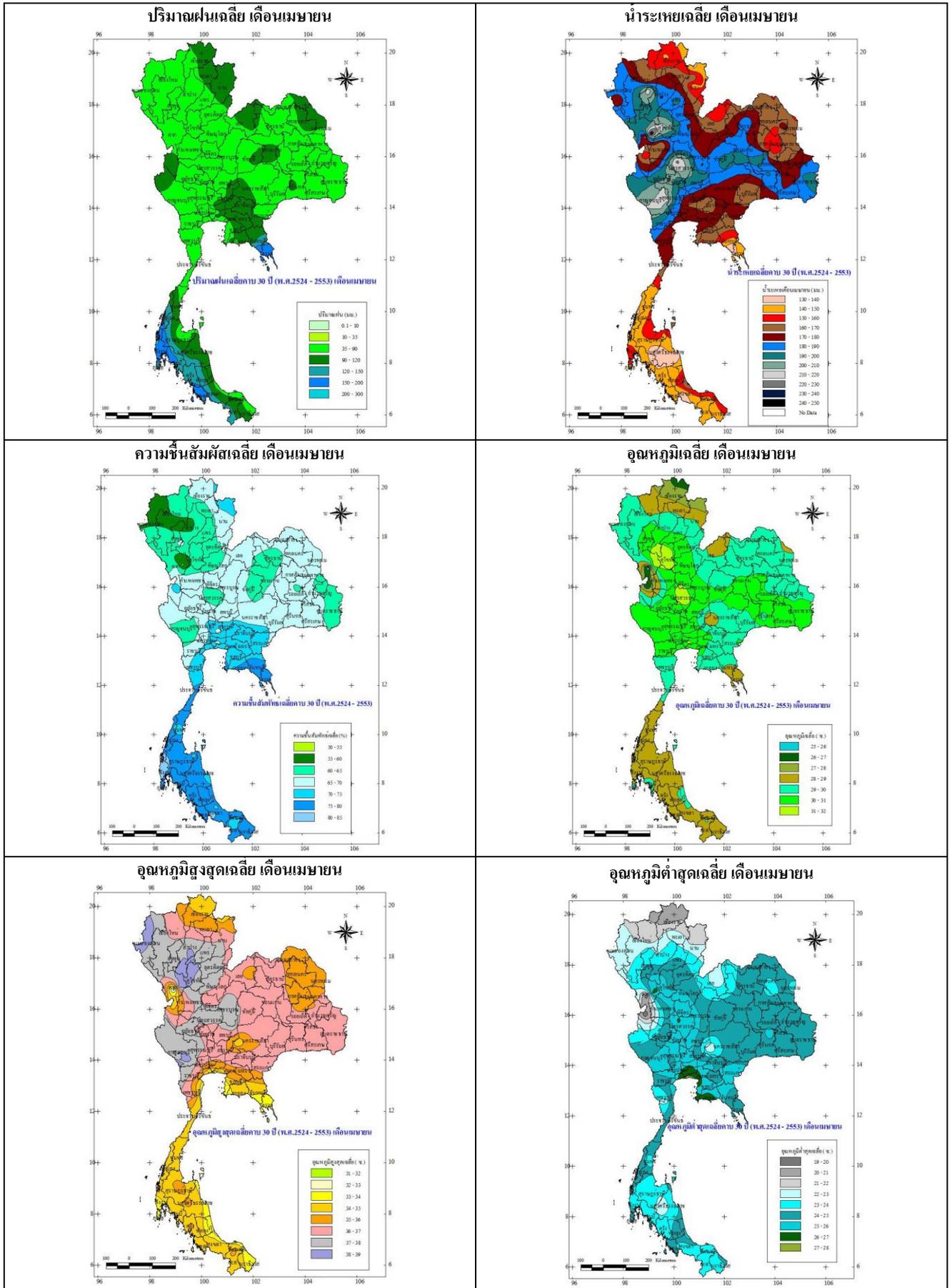
เดือนกุมภาพันธ์

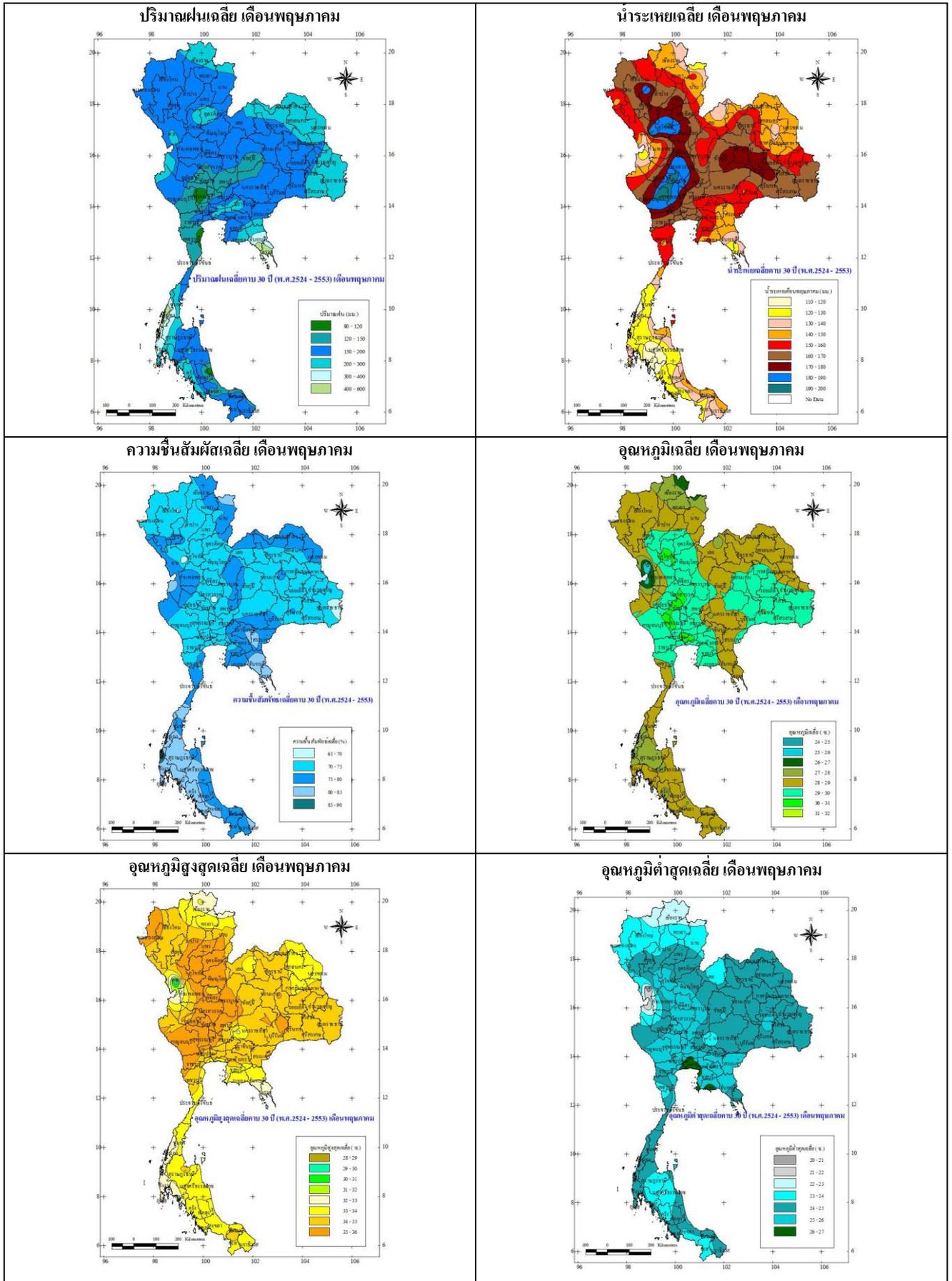
เดือนมีนาคม

เดือนเมษายน

เดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิดินเฉลี่ย15ปี

